

T.C.
Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dönem V
Ortopedi ve Travmatoloji Ana Bilim Dalı
Staj Kılavuzu

ISPARTA

2023-2024

Eğitim-Öğretim Yılı

İçindekiler

Staj Sorumlu Öğretim Üyeleri.....	3
Staj Kuralları	3
Staj Amacı	3
Staj Hedefi	3
Eğitim Ortamı	3
Eğitim Yöntemleri ve Süresi.....	4
Ölçme Değerlendirme Yöntemleri.....	4
Staj Geçme Kriterleri	4
Ders İçeriği, Süresi, Öğrenme Hedefleri ve Öğrenme Düzeyleri	4
Adli ve/veya Psikososyal Durumlar ile ilgili Ders İçeriği ve Öğrenme Hedefi	9
Sağlıklı Durumları ile ilgili Ders İçeriği ve Öğrenme Hedefleri	9
Temel Hekimlik Uygulamaları İçeriği, Öğrenme Hedefleri ve Öğrenme Düzeyleri	9
Staj Programı	10
Staj Öğrenme Kaynakları	10

Staj Sorumlu Öğretim Üyeleri

Prof. Dr. Metin Lütüfî BAYDAR
Prof. Dr. Vecihi KIRDEMİR
Prof. Dr. Yakup Barbaros BAYKAL
Prof. Dr. Tolga ATAY
Doç. Dr. Recep DİNÇER (Eğitim Sorumlusu)

Staj Kuralları

Sabah 08:00 Ortopedi ve Travmatoloji servisi vizitine tüm stajyerlerin katılması beklenmektedir.
Staj İşlenişi:
Staj başlangıcında stajyerler 3 gruba ayrılır, bu gruplara göre görev yerleri değişmektedir (Servis, Ameliyathane, Poliklinik). Stajyerlerin gruplarını takip ederek, görev yerlerinde olmaları beklenmektedir. Servisteki tüm hastalar öğrenciler tarafından paylaşılarak vizitlerde sunulacak düzeyde hasta hazırlığı yapılmalı ve sunulmalıdır.
Pratik uygulamalara (alçı ve atel uygulamaları) tüm staj gruplarının katılması beklenmektedir.

Staj Amacı

Dönem 5 Ortopedi stajının amacı, genel ortopedik hastalıkları ve travmatik bir yaralanma sonrasında hastaya uygun yaklaşımı sayabilmeli, acil müdahalelerini yapabilmeli ve hastayı uzman hekime yönlendirebilmeli.

Staj Hedefi

1. Ortopedik bir hastaya yaklaşımı bilmeli ve tanı koyabilmeli.
2. Travmatik bir hastaya yaklaşımı bilmeli ve ilk yardım şartlarına uygun olarak hastayı manipüle edebilmeli.
3. Alçı, atel ve bandajlama tekniklerini bilmeli ve uygulayabilmeli.
4. Ortopedik muayene tekniklerini bilmeli ve uygulayabilmeli.
5. Sık görülen kas-iskelet sistemine ait hastalıkların ön tanımlarını koyarak hastayı uzman hekime yönlendirebilmeli
6. Sık görülen kas iskelet sistemi metabolik hastalıklarına yönelik korunma yöntemlerini başvuran/hastaya açıklayabilmeli.

Eğitim Ortamı

Derslik: 1
Poliklinik: 3
Alçı/Atel odası: 2
Servis: 1
Ameliyathane:2

Eğitim Yöntemleri ve Süresi

Dersler: Didaktik ders sunumu yapılan saatlerdir. Dersliklerde işlenir.

Pratik uygulamalar: Alçı/ Atel uygulamalarına yönelik, stajyerlerin akranları üzerinde uygulama yaptığı eğitimlerdir.

Derslikte ortopedi arşiv odasında Ortopedi ve Travmatolojide kullanılan biyomalzemeleri öğrendikleri eğitimlerdir.

Hasta başı eğitim: Vizitlerde hasta sunumu ve hastalığın tanımı üzerine interaktif tartışmalar gerçekleştirilmektedir. Ayrıca polikliniklerde de ayaktan hasta muayenesini takip etmektedirler.

Seminer/Makale saati(4saat): Ana bilim dalı içerisinde uzmanlık öğrencileri ya da Öğretim üyelerince paylaşılan literatür saatine stajyerlerinde katılmaları sağlanmaktadır.

Ölçme Değerlendirme Yöntemleri

Ölçme-Değerlendirme Yöntemleri	
Vizit Ödevi	Vizitlerde hasta sunumu sırasında yapılan interaktif tartışmalarda stajyerlerin eksik olduğu konularda bilgilerini tamamlamaları için süre verilir.
Sözlü	Teorik sınav sonrası öğrencilerin öğretim üyelerine eşit şekilde dağılımları sonrası öğretim üyelerince birebir yüz yüze ortamda gerçekleştirilen 5 sorudan oluşan sözlü.
Yazılı Sınav	Çoktan seçmeli sorulardan oluşan yazılı sınav (20 soru)

Staj Geçme Kriterleri

Sözlü sınavın %40'ı, yazılı sınavın %60'ı alınır. Toplam puanın 100 üzerinden 60 almaları stajı geçmeleri için beklenmektedir.

Ders İçeriği, Süresi, Öğrenme Hedefleri ve Öğrenme Düzeyleri

Staj Eğitim Programında Yer alan Semptomlar Listesi	Staj Eğitim Programında Yer Alan Çekirdek Hastalık Listesi	Semptom Ve Klinik Durumların Anlatıldığı Ders Başlığı-Süresi	İlgili Dersin Öğrenme Hedefi	Öğrenme Düzeyi *	SORUMLU ÖĞRETİM ÜYESİ
Eklemden hareket kısıtlılığı, Kas güçsüzlüğü Kas ağrısı Eklem ağrısı şişliği	Kas-iskelet sistemi hastalıkları (Omuz çevresi kas kuşaklarında görülen hastalıklar) Myopatiler Osteoartrit Omuz bölgesi kırık-çıkıkları Periferik nöropati	Omuz eklemi ve çevresi hastalıkları (1 saat)	Omuz bölgesi ile ilgili ağrı, hareket kısıtlılığı kas güçsüzlüğü gibi semptomlarla başvuran hastanın ön tanısını koyar, kırık-çıkıklarda acil tedavisini uygular ve uzman hekime yönlendirir. Periferik nöropatinin olası nedenlerini sayarak hastaya korunma yöntemlerini açıklayabilir.	ÖnT ÖnT ÖnT A-T ÖnT-K ÖnT	Prof. Dr. Barbaros BAYKAL

	Aksiller bölge damar-sinir yaralanması Tenosinovitler			ÖnT	
Ağrı, Ateş, Hiperemi, Isı artışı (ciltte) Ciltte fistül, akıntı, Eklemde hareket kısıtlılığı, Ekstremitelerde çap artışı	Osteomyelit Septik artrit Tenosinovitler Enfekte bursit	İskelet sistemi enfeksiyonları (1 saat)	iskelet sistemi enfeksiyonlarında osteomyelit ön tanısını koyar. Artrit, tenosinovit ve bursitin tanılarını koyarak tedavilerini düzenleyebilir.	ÖnT T-A TT TT	Prof. Dr. Barbaros BAYKAL
Deride kuruluk, Ayak parmakları ve tırnaklarda kalınlaşma-kabalaşma, Parmaklarda pençeleşme, Ciltte nekroz Ekstremitelerde gerginlik şişlik, ödem, dolaşım bozukluğu, Paralizi/Parestezi	Kronik iskemi Diayabetik Ayak Kompartman Sendromu	Amputasyonlar ve kompartman sendromları (1 saat)	Kronik iskemiye neden olabilecek hastalıklarda (diyabet vb) hasta/başvuranlara uygun korunma yöntemlerini açıklayabilir, kronik iskemi geliştiğinde tanısını ön tanısını koyarak hastaya tedavi seçeneklerini açıklayabilir, amputasyon seviyelerini açıklayabilir ve hastayı uzman hekime yönlendirebilir. Kompartman send. tanır, acil müdahalesini yapar ve elevasyon, dolaşım takibi gibi konularda koruyucu önlemleri alabilir.	ÖnT-K ÖnT-K T-A-K	Prof. Dr. Barbaros BAYKAL
Eklemde hareket kısıtlılığı Eklem ağrısı şişliği Eklemde deformite Ekstremitelerde kısıklık Dizlerde varus/vagus Genel kas güçsüzlüğü Yürüme güçlüğü	Osteomalazi Paget Hiperparatiroidizm Gonartroz-Koksartroz (Osteoartrit) Osteoporoz Raşitizm	Kırık iyileşmesi Endokrin ve metabolik kemik hastalıkları Dejeneratif osteoartrit (1 saat)	Kemiğin metabolik hastalıklarının semptomlarını sayabilir ve ön tanılarını koyabilir. Osteoartrit tanısını koyabilir, Osteoporoz riskini değerlendirebilir ve başvuran/hastaya korunma yöntemlerini açıklayabilir, Raşitizm tedavisini koyarak, tedavisini uygulayabilir ve korunma yöntemlerini başvuran /hastaya açıklayabilir	ÖnT ÖnT ÖnT T T-K TT-K	Prof. Dr. Vecihi Kırdemir
Ekstremitelerde ağrı, şişlik, kısıklık, şekil bozukluğu Ekstremitelerde hareket kısıtlılığı	Ekstremitelerde travmaları	Çocuk kırıklarının Genel Özellikleri (1 saat)	Çocuklarda görülen ekstremitelerde kırıklarının erişkinlere göre farklılıklarını sayabilir.		Doç.Dr. Recep DİNÇER

			İyileşmenin genel özelliklerini sayabilir.		
Ekstremitte ağrı, şişlik, kısalık, şekil bozukluğu Ekstremitede hareket kısıtlılığı	Ekstremitte travmaları Çıkık	Pediyatrik Alt Ekstremitte Kırıkları (1 saat)	Çocuklarda görülen alt ekstremitte kırıklarının-çıkıklarının tanısını koyabilir, acil müdahalelerini yapabilir ve uzman hekime yönlendirebilir. İyileşmenin genel özelliklerini sayabilir.	T-A T-A-K	Doç.Dr. Recep DİNÇER
Ekstremitte ağrı, şişlik, kısalık, şekil bozukluğu Ekstremitede hareket kısıtlılığı	Ekstremitte travmaları Çıkık	Pediyatrik Üst Ekstremitte Kırıkları (1 saat)	Çocuklarda görülen üst ekstremitte kırıklarının-çıkıklarının tanısını koyabilir, acil müdahalelerini yapabilir ve uzman hekime yönlendirebilir. İyileşmenin genel özelliklerini sayabilir.	T-A T-A-K	Doç.Dr. Recep DİNÇER
Ekstremitte hareket kısıtlılığı, şişlik, ekimoz, Dizde boşalma hissi, Dizde kilitlenme	Ekstremitte travmaları Spor yaralanmaları	Ön Çapraz Bağ (2 saat)	Ön çapraz bağ anatomisini ve işlevini tanımlayabilir. Diz travmaları sonrasında eklemden şişlik ve hareket kısıtlılığında ön çapraz bağ yaralanması tanısını koyarak gerektiğinde acil müdahalesini yaparak hastayı uzman hekime yönlendirebilir.	T-A	Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR
Eklem ağrısı, Topallama-Aksama, Şişlik, Hareket kısıtlılığı	Osteokondrozlar	Perthes ve diğer aseptik kemik nekrozları (1 saat)	Eklem ağrısı, topallama-aksama,şişlik, hareket kısıtlılığı semptomlarıyla gelen hastada osteokondroz tanısını koyabilir ve hastayı uzman hekime yönlendirebilir.	T	Prof. Dr. Vecihi KIRDEMİR
Yaygın kemik ağrısı	Osteoporoz	Osteoporoz (1 saat)	Osteoporoz için gerekli tanı testlerini sayabilir, tanısını koyabilir ve (uygun branştaki) uzman hekime yönlendirebilir. Başvuran/hastaya uygun korunma yöntemlerini açıklayabilir.	önT-K	Prof. Dr. Tolga Atay
Ağrı, Ekimoz, Hematüri, Skrotal şişlik, Nöravasküler yaralanma	Pelvis, asetabulum, sakrum kırıkları	Pelvis ve sakrum kırıkları (1 saat)	Pelvik/sakrum kırıklarının aciliyetini tanımlayabilir, özellikle hemoraji yönünden aciliyetini açıklayabilir, uygun manevra olarak pelvik	T-A	Prof. Dr. Tolga Atay

			bantlamanın basamaklarını sırasıyla sayabilir ve hastayı uzman hekime yönlendirebilir.		
Eklemde hareket kısıtlılığı, Pili aimetresi Ekstremitede kısıklık, Aksama (yürüyen çocukta)	Gelişimsel kalça displazisi	Gelişimsel kalça displazisi (2 saat)	Yenidoğan kalça muayensini yapabilir, şüpheli durumlarda uzman hekime yönlendirebilir. Yenidoğanın yakınlarına korunma yöntemlerini açıklayabilir.	ÖnT-K	Prof. Dr. Tolga Atay
Ekstremitte ağrı, şişlik, kısıklık, şekil bozukluğu Ekstremitede hareket kısıtlılığı	Ekstremitte travmaları Çıkık	Alt ekstremitte kırık ve çıkıkları (2 saat)	Alt ekstremitte kırıklarının-çıkıklarının tanısını koyabilir, acil müdahalelerini yapabilir ve uzman hekime yönlendirebilir. İyileşmenin genel özelliklerini sayabilir.	T-A T-A-K	Prof. Dr. Tolga Atay
Ayakta aşırı içe dönüklük Ayağın dorsifleksiyona gelmemesi,	PEV Pescaus, Pesplanovagus, Vertikaltalus, Aşil tendon kısıklığı	PEV ve diğer pediatrik ayak deformiteleri (1 saat)	Yenidoğanın ayak muayensini yapabilir, anormal gördüğü deformitelere yönelik öntanı koyarak hastayı uzman hekime yönlendirebilir.	ÖnT	Prof. Dr. Barbaros BAYKAL
Ekstremitte ağrı, şişlik, kısıklık, şekil bozukluğu Ekstremitede hareket kısıtlılığı	Ekstremitte travmaları Çıkık El tendon-sinir yaralanmaları	El Yaralanmaları Üst ekstremitte kırık ve çıkıkları (2 saat)	Üst ekstremitte kırıklarının-çıkıklarının ve el tendon ve sinir yaralanmalarının tanısını koyabilir, acil müdahalelerini yapabilir ve uzman hekime yönlendirebilir. İyileşmenin genel özelliklerini sayabilir.	T-A T-A-K T-A	Prof. Dr. Tolga ATAY
Lokal ısı artışı, Deri değişikliği (kuruluk, renk değişikliği), Eklemde hareket kısıtlılığı,	Deri-yumuşak enfeksiyonları Bursit, Yumuşak doku benign/malign kitleleri	Üst ekstremitte yumuşak doku hastalıkları (1 saat)	Üst ekstremitelerde meydana gelen deri-yumuşak doku enfeksiyonlarının tanısını koyar ve tedavisini düzenleyebilir. Deri ve yumuşak dokudaki kitlelerin ön tanımlarını koyar, benign / malign kitlelerin ayrıca özelliklerini açıklayabilir ve hastaları uzman hekime yönlendirebilir.	TT ÖnT	Prof. Dr. Barbaros BAYKAL
Omurga şekil bozukluğu,	Omurga şekil bozuklukları,	Skolyoz (2 saat)	Skolyoz tanısını koyabilir ve gerektiğinde uzman	T-K A	Doç.Dr. Recep DİNÇER

Omuzlarda yükseklik farkı, Otururken sırt ağrısı, Göğüs duvarı deformiteleri, nefes almada güçlük, GİS semptomları,	Omurga yaralanması		hekime yönlendirebilir		
Ekstremitte hareket kısıtlılığı, şişlik, ekimoz, Dizde boşalma hissi, Dizde kilitlenme	Ekstremitte travmaları Spor yaralanmaları	Menisküs Yırtıkları (2 saat)	Diz eklemi anatomisini tanımlayabilir. Diz travmaları sonrasında eklemdede şişlik ve hareket kısıtlılığında menisküs yırtığı tanısını koyarak gerektiğinde hastayı uzman hekime yönlendirebilir. Başvuran/hastaya korunma yöntemlerini açıklayabilir.	T-K	Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR
Ekstremitte hareket kısıtlılığı, şişlik, ekimoz, Dizde boşalma hissi, Dizde kilitlenme	Ekstremitte travmaları Spor yaralanmaları	Diz bağ ve menisküs sorunları Artroskopik cerrahi (1 saat)	Diz eklemi anatomisini tanımlayabilir. Diz travmaları sonrasında eklemdede şişlik ve hareket kısıtlılığında diz bağları ve menisküs yırtığı tanısını koyarak gerektiğinde hastayı uzman hekime yönlendirebilir. Başvuran/hastaya korunma yöntemlerini açıklayabilir. Artroskopik cerrahi genel ilkelerini tanımlayabilir.	T-K	Prof. Dr. Tolga ATAY
Ağrı, Kazalar, Travmalar	Crush yaralanmaları, Açık kırıklar	Açık kırıklar (2 saat)	Açık ve kapalı kırık ayrımını yapabilir, açık kırıklarda acil müdahale için gerekli işlem basamaklarını sayabilir, acil müdahalesini yaparak hastayı uzman hekime yönlendirebilir.	T-A	Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR
Kas iskelet sistemi ağrıları	Kemik tümörleri Yumuşak doku tümörleri	Kas-iskelet sisteminin benign ve malign tümörleri (2 saat)	Kas-iskelet sistemi tümörlerine yaklaşım basamaklarını sayabilir, gerekli tetkikleri isteyerek ön tanı koyabilir ve hastayı uzman hekime yönlendirebilir.	ÖnT	Doç.Dr. Recep DİNÇER

Kas iskelet sistemi ağrıları	Omurga yaralanmaları	Torakolomber Vertebral kırıkları (1 saat)	Omurga yaralanmaları sonucunda vertebra kırıklarının tanısını koyabilir, nörolojik muayanesini yapabilir, gerektiğinde acil müdahalesini yaparak hastayı uzman hekime yönlendirebilir. Hastanın taşınma yöntemlerini ve taşıma ilkelerini sayabilir.	T-A	Doç.Dr. Recep DİNÇER
------------------------------	----------------------	---	--	-----	----------------------

*Staj Sonunda Öğrenciler;

A	Acil durumu tanımlayarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli
ÖnT	Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli
T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak, uzmana yönlendirebilmeli
TT	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli
İ	Birinci basamak şartlarında uzun süreli takip (izlem) ve kontrolünü yapabilmeli
K	Korunma önlemlerini (birincil, ikincil ve üçüncül korunmadan uygun olan/olanları) uygulayabilmeli

Adli ve/veya Psikososyal Durumlar ile ilgili Ders İçeriği ve Öğrenme Hedefi

Adli ve / veya Psikososyal Durumlar		Öğrenme Hedefi
1	Kazalar (Ev-iş-trafik kazaları, elektrik)	Kazalardan sonra oluşabilecek kas iskelet sistemi hastalıklarını tanı, acil müdahalelerini ya da tedavilerini yapabilir ya da uzman hekime yönlendirebilir.
2	Yaralar ve yaralanmalar	Yaralanmalardan sonra oluşabilecek kas iskelet sistemi hastalıklarını tanı, acil müdahalelerini ya da tedavilerini yapabilir ya da uzman hekime yönlendirebilir.

Sağlıklı Durumları ile ilgili Ders İçeriği ve Öğrenme Hedefleri

Sağlıklı Durumları		Öğrenme Hedefi
1	Egzersiz ve fiziksel aktivite	Post operatif dönem ya da spor yaralanmaları sonrasında rehabilitasyon amacıyla egzersiz ve fiziksel aktivite önerisinde bulunabilir.

Temel Hekimlik Uygulamaları İçeriği, Öğrenme Hedefleri ve Öğrenme Düzeyleri

Temel Hekimlik Uygulamaları	Öğrenme Düzeyi**	Öğrenme Hedefi	Öğretim Üyesi
1	4	Hasta dosyası hazırlayabilir ve sunabilir	Tüm öğretim üyeleri
2	4	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
3	3	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
4	3	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
5	4	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
6	4	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
7	4	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
8	4	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri
9	3	Tüm öğretim üyeleri	Tüm öğretim üyeleri

** Öğrenme Düzeyi Açıklama

1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar
2	Acil bir durumda kılavuz / yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar.
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda / olgularda uygulamayı* yapar.

4

Karmaşık durumlar / olgular da dahil uygulamayı* yapar

* Ön değerlendirmeyi / değerlendirmeyi yapar, gerekli planları oluşturur, uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını / toplumu bilgilendirir.

Staj Programı

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi resmi internet sitesinde ilan edilmektedir.

<https://tip.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/101/files/2023-2024-donem-5-ortopedi-ve-travmatoloji-ders-programi-09082023.pdf>

Staj Öğrenme Kaynakları

Tolga Atay & Recep Dinçer, Ortopedi ve Travmatoloji, Süleyman Demirel Üniversitesi Yayınları,2021.

Sabriye Ercan & Recep Dinçer, Spor Yaralanmaları, Süleyman Demirel Üniversitesi Yayınları, 2021.